

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XIII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v soboto, dne 3. maja 1930.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 53.

Trgovstvo in novi obrtni zakon.

Kakor vsi drugi gospodarski stanovi, tako je tudi naše trgovstvo z zanimanjem zasledovalo delo za novi obrtni zakon, ki naj bi izenačil obrtno zakonodajo v celi državi.

Osnutek novega obrtnega zakona v načelu odgovarja potrebam in težnjam našega trgovstva, je dober, želimo le, v nekaterih stvareh sprememb in dopolnil.

Glavne zahteve, ki jih je vsa povojna leta stavljala trgovstvo na novi obrtni zakon, so: uvedba usposobljenosti za vse trgovinske stroke, enotna ureditev stanovske organizacije po gremijalnem sistemu, odprava krošnjarstva, končna ureditev delokroga konzumov in zadrug glede prodaje blaga nečlanom ter uvedba obligatornosti zvez.

Ena izmed največjih pomanjkljivosti avstrijskega obrtnega zakona je bila ta, da je smel pričeti s samostojnim trgovanjem vsak, čeprav ni imel za to nikake dokazane usposobljenosti. Izvzete so bile od teh določb le trgovine z mešanin, špecerijskim, kolonijalnimi in materijalnimi blagom. Ta pomanjkljivost v obrtnem redu je povzročila, da je število trgovin naraslo preko potrebe in preko prirastka na prebivalstvu. To stanje je povzročilo v trgovini, zlasti pri današnjih že itak gospodarskih prilikah, občutno konkurenco, ki je vplivala demoralizirajoče na vso trgovino. Tako stanje pa je tudi z ozirom na narodno gospodarstvo skrajno škodljivo; kajti danes ne more biti namen trgovinske politike številno jačanje trgovine, marveč mora stremeti predvsem za čim popolnejšo strokovno in splošno naobrazbo trgovstva; ker le tako trgovstvo je zmožno napredka.

Osnutek novega obrtnega zakona predvideva sicer uvedbo usposobljenosti, toda samo za one stroke, ki morajo biti v zmislu trgovskega zakona sodno protokolirane. S tako določbo pa ne bi bilo ustrezno zahtevi trgovstva. Trgovski zakon veže le nekatere trgovinske in trgovinsko pomožne stroke na usposobljenost in bi se torej s to določbo le malo zboljšalo stanje, ki ga je ustvaril avstrijski obrtni red. Dokler trgovinski zakon ne bo predvideval sodne protokolacije za vse trgovinske stroke, tako dolgo se trgovstvo s to določbo v osnutku obrtnega zakona ne more strinjati in povdarja ponovno svojo zahtevo po uvedbi usposobljenosti za vse trgovinske stroke.

V pogledu stanovske organizacije trgovstva smo imeli doslej v državi gremijalni sistem, ki je uveden v Sloveniji in ki z določbami avstrijskega obrtnega reda odreja obligatorno včlanjenje vsakega trgovca v pristojnem gremiju in pa sistem prostovoljnih organizacij, ki obstojajo v vseh ostalih pokrajinah države. Obligaturnost stanovskih organizacij je seveda posebnost zase, kajti ne da bi bilo potrebno, da se gospodarski stanovi udružujejo v z zakonom urejenih organizacijah, če bi imeli dovolj stanovske zavednosti in znali prav ceniti velik pomen organizacije. Zato pa le pozdravljamo določila, s katerimi se bo uvedla z novim obrtnim zakonom za vso državo enotna obligatorna organizacija, sloneča na gremijalnem sistemu. Z uvedbo enotne organizacije se bo zblížalo trgovsko gibanje med posameznimi deli naše države in ob enotnem delovanju teh organizacij se bo ustvarjal temelj za enotno jugoslovansko trgovsko gibanje. Z uvedbo sekcij, v katere naj bi se v okviru posameznega združenja združili vsi trgovci ene stroke (ne le veletrgovci) pa se bo zaneslo med član-

stvo novo življenje, ki bo mnogo pripomoglo do lepšega razvoja posameznih trgovskih strok.

Rak-rana, ki moti in ovira razvoj solidne in realne trgovine, je pa krošnjarstvo. Brez dvoma je, da je krošnjarstvo, iz stališča trgovine, nepotrebno, saj se že domala skoraj v vsaki gorski vasi borita dva ali trije trgovci za obstoj. V južnih pokrajinah, kjer je trgovina morda res manj razvita in kjer je prebivalstvo revno, pa tudi krošnjarjev ni. — Upravičenejši bi bil obstoj krošnjarstva iz socialnega stališča, pa tudi tu ni najti tako tehtnih razlogov, ki bi odpravo krošnjarstva naravnost onemogočili. Tudi jako pogosti moralni prekrški, ki jih zagreše krošnjarji, govorijo za odpravo krošnjarstva.

Stara zahteva trgovstva je zato, da se krošnjarstvo popolnoma ukine, ker dejansko ni več nikakega razloga za toleriranje takega načina trgovanja.

V povojnih letih opažamo velik napredek združništva. Zlastno je dejstvo, da posamezne zadruge in delavski konzumi trgujejo tudi z nečlani in kršijo s tem bistvene pojme združništva. Zakon o združništvu daje zadrugam in konzumom najrazličnejše ugodnosti, oprošča jih davkov itd., a to pač zgolj z namenom, da se gotovim skupinam in poklicem, ki se udružijo v zadrugo, pomore do ugodnejšega nakupa ali prodaje blaga. Zadruge so torej združbe z gotovimi ugodnostmi, ki jih pa ne bi smele izrabljati, kakor jih izrabljajo danes, ko je skoraj vsaka zadruga že kar splošna trgovina, kjer se kupuje in prodaja ne oziraje se na članstvo.

Trgovstvo baš radi tega kršenja bistvenega pojma združništva nasprotuje

poslovanju zadrug in je stavilo k osnutku novega obrtnega zakona zahtevo, da so izvzete iz določb obrtnega zakona le one zadruge, katerih poslovanje je omejeno zgolj na člane in ki ne delajo z dobičkom.

Omenili smo že, da pozdravljamo uvedbo obligatorne organizacije na gremijalnem sistemu, vendar pa pogrešamo v osnutku novega obrtnega zakona določbe glede stanovskih zvez. Stanovske zveze so vez med posameznimi organizacijami-edinicami, ki jim dajejo inicijativo za njih delovanje, one predstavljajo mnenje o stanu na zunaj. Organizacije vseh stanov so že davno uvidele potrebo take koncentracije in so se radi tega udružile v svoje Zveze. Da pa postanejo Zveze trgovcev in obrtnikov istotako združenja korporacije, ustanovljene po obrtnem zakonu, je potrebno, da se v obrtni zakon vnesejo tudi določbe glede snovanja, delovanja in namena zvez, ki naj bi se ustanovile za vsako banovino po ena. Pri tem pa je treba dati zvezam tudi zmožnost eksistence s tem, da postanejo Zveze kot ustanove, osnovane po obrtnem zakonu — obligatorne. Slovensko trgovstvo je že na lanskoletnem občnem zboru Zveze trgovskih gremijev v Murski Soboti sklenilo predlagati k osnutku obrtnega zakona obligatorno včlanjenje gremijev v Zvezah. Ta svoj predlog ponavlja sedaj ob priliki razprave o osnutku novega obrtnega zakona.

Pričakujemo, da bo novi obrtni zakon po predlaganih spremembah in dopolnitvah in ob pravilni interpretaciji prinesel našemu gospodarstvu novega življenja in razmaha.

IZVOZ JUGOSLAVIJE RASTE.

V marcu t. l. je bilo eksportiranih iz Jugoslavije 412.000 ton blaga v vrednosti 599 milijonov Din. Dvig napram lanskemu marcu znaša po teži 22,3%, po vrednosti 20 odstotkov. V prvih treh letošnjih mesecih je bilo eksportiranih 1.170.000 ton blaga v vrednosti 1696 milijonov Din. Dvig napram prvemu lanskemu četrtletju znaša po teži 33,2%, po vrednosti pa 29,4 odstotkov. tekem 5 dni.

BOLGARSKI IN JUGOSLOVANSKI TOBAK V POLJSKI.

Poljski listi priobčujejo statistične podatke o naraščanju bolgarskega tobačnega uvoza v Poljsko. Leta 1927 je bila Bolgarija med uvozniki na osmem mestu, lani že na drugem. Od 1. aprila leta 1928 do 1. aprila 1929 je znašal bolgarski tobačni uvoz v Poljsko 5.900.000 kilogramov v vrednosti 54,9 milj. zlatov ali 330 milj. din. Jugoslavija pa je uvozila v letu 1929 v Poljsko samo 1.300.000 kilogramov tobaka v vrednosti 65,9 milijona dinarjev.

IZVOZ RIB IZ JUGOSLAVIJE.

Predsednik Jadranske ribarske zadruge Markovina je obiskal pred kratkim Nemčijo, Švico, Češkoslovaško in Avstrijo in je posejil tamošnje tovarne ribjih konzerv. Po njegovem opazovanju ni računati na prodajo jugoslovanskih rib v Avstriji, pač pa v Nemčiji. V Češkoslovaško so prihajale doslej jugoslovanske ribe kot italijansko blago. Tako je prišlo na primer leta 1927 na češkoslovaški trg 2987 stotov rib iz Jugoslavije, a samo 262 pod jugoslovansko znamko; vse drugo so izvozili tržaški trgovci kot italijansko blago. Izvozna trgovina z ribami ima v Italiji ugodnostno tarifo. Trst prodaja jugoslovansko blago po 205 lir za 100 kg, dočim pridejo pri izvozu iz Jugoslavije nasoljene ribe na 700 dinarjev.

NAČRT ZAKONA O STROKOVNIH IN OBRTHIH ŠOLAH.

V ministrstvo trgovine in industrije je imenovana komisija, ki bo proučila projekt zakona o tehničnih, strokovnih in obrtnih šolah. Člani komisije so: Milutin Bojić, D. Korenić, načelnika ministva trgovine in industrije Josip Reiser, ravnatelj srednje tehnične šole v Ljubljani, Kamilo Tomašič, šolski inspektor v Sarajevu, Josip Bukovac, direktor srednje tehnične šole v Beogradu, Dragotin Šaj, predsednik inženerske zbornice v Zagrebu, Moro Pop, upravnik strokovne šole v Tuzli, Dobrivoj Matkov, inspektor ministva trgovine in industrije. Komisija bo končala svoje delo

NOVE TELEFONSKE PROGE V JUGOSLAVIJI.

V gradbenem ministstvu se posvetujejo o pomnožitvi telefonskih prog na važnih odsekih. K trem obstoječim progam pride še 12 novih. Po tri proge bodo zgradili na Sušak, v Split, Cetinje in Skoplje. Beograd bo dobil na reparacijski račun avtomatično telefonsko centralo.

DVA NOVA JUGOSLOVANSKA PARNIKA.

Upravni svet »Jadranske plovitve« je sklenil, da bo dal v Angliji dva nova parnika v delo, približno istega tipa kot je »Cetina«, samo nekoliko večja in hitrejša. V Angliji so bili naročeni tudi stroji za novi tip Karadjordje. Odkar omenjena družba obstoji, bo razdelila letos prvič dividendo, in sicer 25 zlatih dinarjev.

Poštna hranilnica kraljevine Jugoslavije plačuje na hranilne vloge oblastnih zadrug za poljedelski kredit po rešenju g. ministra za gradbe šte. 1821 z dne 11. aprila 1930. 6% obresti za poljubno visoke vloge.

A. Ogris:

Zmisel trgovinske politike.

(Nadaljevanje.)

Toda kakšne narave so izvengospodarski cilji trgovinske politike ali pravilneje narodov, ki jih z njeno pomočjo zasledujejo? O njih nam pravi izkustvo, da se zmiraj zelo ozko vežejo s splošnimi političnimi, kulturnimi, socialnimi in enakimi občimi težnjami dotične dobe; ako vprašamo po njih neposrednem izvoru, zvemo, da pohajajo iz splošnega svetovnega nazora svojega časa. Pa tudi svetovni nazor je, če mu pogledamo bližje v obraz, le ime za celo skupnost nazorov o najvišjih problemih-ugankah življenja oz. o stvareh in odnosih, ki se smatrajo za probleme-uganke. Najvažnejši med njimi so pač oni, ki skušajo dati odgovor na vprašanja: v čem je izvor in bitnost sveta, kakšen je njegov smoter in kaj je posebej še smoter človeka in njegovega življenja. Okoli teh osnovnih vprašanj se niza-jo druge prvine svetovnega nazora, n. pr. po kakšnih normah je urediti življenje, kakšni naj bodo odnosi posameznika do drugih ljudi, do družbe in države, kakšni so smotri družbe in njenih pravil itd. Na takšna in slična vprašanja svetovnih nazorov, ki so, kakor rečeno, pestre zmesi raznih metafizičnih, etičnih in socioloških teženj, si daje vsaka doba, vsak narod svoj poseben odgovor. Iz njegove vsebine se podaja stopnja in posebno svojstvo vsake kulture. Kakor stopa pač zdaj eno potem drugo vprašanje bolj v ospredje in kakor se pač glasi odgovor na glavna vprašanja, se izpreminjajo tudi svetovni nazori. Na njih prvine se naslanjajo konkretne politične, gospodarske in socialne težnje sleherne dobe, razni oni »družbeni smotri« in »naloge sodobnega časa«, ki se bolj ali manj odkrito, bolj ali manj zavedno zrealijo v vsebini javnega mnenja. Odmaknjene znanstveni presoji, kakor so bile vsekaj, prikazujejo splošne družbene težnje sicer neko trajnejše jedro, ne dovoljujejo pa nikakšne natančne opredelitve; lahko jih bolj ali manj pravilno in podrobno opišemo, ne moremo jih pa razmejiti, kajti ena prehaja neločljivo v drugo in nahaja v vseh drugih svojo oporo; povrh so še njih kombinacije zelo številne.

Ker se nahajajo najvišji cilji politike izven gospodarstva, na metafizičnih in iracionalnih področjih, jih ne more presojeti tudi veda o trgovinski politiki. Ona ne more in ne sme dati enim prednost in zastavljati druge, temveč jih mora, ne da bi jih vrednotila, sprejeti kot realno dejstvo, kot predmet takšne, kakršne so. Zategadelj gospodarska veda ne more priporočati nobenih smotrov, nobene načelne smeri, po kateri naj se v konkretni državi uredi trgovinska politika, in če jo že priporoči, se mora zavedati, da sloni vsaka taka priporočitev na subjektivnem mnenju; to je vsikdar vsaj deloma bolj nezavedno kakor zavedno, zasnovano na kakšnem »idealu« svetovnega nazora; vplivu takšnih »idealov« se tudi najobjektivnejši človek ne more ubraniti, ko presoja konkretne namere v politiki. Izbirati konkretne cilje in usmerjati v njih praveh trgovinsko-politično udejstvovanje države je izključno le naloga praktičnih politikov in državnikov, oz. ljudi, katerim je poverjeno vodstvo glavnih državnih poslov.

Naloga vede o trgovinski politiki je marveč, presoajati metode in načine njenega prizadevanja, poiskati vzročne zveze med pojavi, katere izzove, motriti in analizirati učinke raznih njenih sredstev in tako pridobivati nove poznatke, ki jih praksa, ako hoče, lahko s pridom porabi. Praksa mora, ako naj vodi k trajnim uspehom, poznati bistvo danih razmer in pa njih zveznosti ter si mora znati napraviti pravilno sodbo o tem, kakšna sredstva utegnejo v konkretnem primeru za izbiro priti v poštev in kakšne učinke je po vsej verjetnosti pričakovati. Na vsa dotična vprašanja mora veda dati odgovor, pa samo v kolikor izvirajo njeni poznatki iz teorije in iz zgodovine. Praktična gospodarska politika ukrepa sicer mnogokrat, ne da bi pri vidi iskala nasveta ali celo proti njenim nasvetom; večstoletna izkustva pa pravijo, da so uspehi verjetnejši in trajnejši, če se obe udeležujeta v prijateljski slogi.

Ako naj se približujemo vrhovnim ciljem, je treba najprej živeti, t. j. gospodariti. Trgovinska politika mora danim ciljem v danih razmerah pripravljati materialno podlago. Ta naloga bi bila kaj enostavna, če bi vsi narodi bili enaki in če bi vsaka država za svoj razvoj našla vsaj pri bližnji enakosti pogoje. Toda med narodi vlada vse prej kakor enakost: nekteri so revni, drugi bogati, eni so mogočni, drugi pritlikavi. Ozemlja nekterih dežel so široka ter s prirodnimi zakladi bogato obdarjena, druga so tesna ali pa jih je narava obdarila skopo. Cilji, za katerimi stremi narod, se dajo doseči, ker je zemlja, kar je je suhe, že vsa porazdeljena, le še na izvestnem njenem kosu, v mejah konkretne države. Poedinci in manjše skupine si s preselejevanjem poiščejo še lahko boljše pogoje, celi narodi se danes ne selijo več. Pa ne samo omenjena, trgovinsko politiko zahteva še druga, nič manj pomembna okolnost. Vsak državno združen narod, vsako v izvestni državi organizirano prebivalstvo tvori namreč zaradi zemljepisne lege, proizvodnih pogojev, enotnosti pravnega reda, radi svojih fizičnih svojstvenosti, plemenskih posebnosti, zgodovinske tradicije, posebno razvitih sposobnosti in drugih činiteljev neko sklenjeno enoto, ki ima svojo lastno socialno in duševno kulturo, svoj individualen obraz. S to samobitnostjo so v zvezi vrhovni narodovi cilji, iz nje pa izvira tudi zavedna samobitnost in neizkorenljiva volja, ohraniti si to samobitnost ter svobodo za vsako ceno, tudi za ceno težavnejšega življenja v hotenih, materialno manj ugodnih razmerah. Ta volja do svobode nahaja v trgovinski politiki zedno iz najučinkovitejših sredstev. Pa ne samo narodi, tudi njih narodna gospodarstva so v mejah države sklenjene enote za sebe. Zaradi svojstvenosti pravkar omenjenih činiteljev vladajo, urejajo, usmerjajo, omejujejo in razširjajo v državi vse gospodarsko udeleževanje posebni pogoji; oni ustvarjajo edinstvena razmerja med posameznimi panogami gospodarskega napreznja kakor v produkciji tako v potrošnji, njim odgovarja v vsaki državi specifična cenovna razina, posebnosti v razmerjih, kako so porazdeljeni dohodki in imovina, in odločajo o obliki življenja. Njih skupno učinkovanje veže v neštevilnih medsebojnih zavisnostih posamezna gospodarstva na državnem ozemlju, jih spaja v celoto, ki jo imenujemo narodno gospodarstvo, v menjalno zajednico, ki obstoji v okvirju in pod vplivom države. (Nadaljevanje prihodnjič.)

ZELENJAVA IZ NOVOSADSKEGA OKRAJA.

Dobro zelenjavino leto je na prodajo zelenjave iz Novosadskega okraja letos prav dobro vplivalo. Iz teh znanih okrajev se izvažajo sveža zelenjava v Beograd, Zagreb, Ljubljano, Maribor itd., a tudi izvoz v oddaljene namembne kraje, kamor je bil pred vojsko zelo obsežen, se zopet oživlja. Sklenjeni so zaključki z Dunajem, Budimpešto, Prago, Bratislavo itd.

Občni zbor gremija trgovcev v Kamniku.

V nedeljo 6. aprila t. l. popoldne se je vršil v Domžalah redni letni občni zbor gremija za politični okraj Kamnik. Občni zbor je otvoril in vodil gremijalni načelnik g. Anton Stergar, ki je poročal o najvažnejših akcijah, ki jih je podvzel gremij v preteklem letu v korist svojih članov in sicer glede priključitve na telefonsko omrežje v Domžalah. Poštna direkcija je bila pripravljena tej želji ustreči, če bi interese prispevali za material Din 2.500.—. Akcija pa zaradi nezanimanja interesentov ni uspela.

Gremij je posredoval pri Gradbeni direkciji radi visokih prispevkov, ki jih je naložil cestni odbor. Akcija pa ni imela uspeha. Gremij je posredoval nadalje radi povečanja postaje v Domžalah in na Homecu, radi nakladalne rampe v Kamniku in radi nezadostnih razmer na telefonskem vodu Kamnik—Ljubljana.

Podnačelnik gremija g. Kumer je čestital nato g. načelniku k njegovemu desetletnemu neumornemu delovanju v gremiju. Čestitkam se je z velikim navdušenjem pridružil ves zbor.

Ker je bil zvezni delegat zadržan in se občnega zbora ni mogel udeležiti, je prečital gremijalni tajnik od Zveze poslano poročilo o njenem delovanju.

G. Klemenčič ml. je podal za tem tajniško in blagajniško poročilo. Tajniško poročilo omenja predvsem, da je meseca novembra lanskega leta minulo 10 let, odkar je bil ustanovljen gremij, kateremu nepretrogoma načeluje g. Anton Stergar. Gremij je v preteklem letu posvetil posebno pažnjo davčnim zadevam; sklical je dva informativna sestanka za člane davčnih odborov, ki so jih imenovali občine. Glede priključitve telefonskega omrežja s postajami Jarše—Mengeš in Domžale se je vršil sestanek interesentov. Interese, ki bi prišli

v poštev za postajo Domžale se vabilu niso odzvali, interese, ki bi imeli velike gmočne obveznosti, pa so bili sicer voljni prispevati zahtevani znesek, če bi se napravila v Radomljah javna govorilnica. V pretekli poslovni dobi je bilo prijavljenih 79 novih članov, odjavljenih 115, umrlo pa je 8 članov. Vajencev je vpisanih 71, pomočnikov in pomočnic pa 53.

Blagajniško poročilo izkazuje za preteklo poslovno dobo Din 29.145.— dohodkov, Din 22.296.— izdatkov ter grem. premoženja koncem preteklega leta Din 20.635-18.

Računski preglednik g. F. Fajdiga je predlagal nato absolutorij, ki je bil celokupnemu odboru soglasno dodeljen.

G. gremijalni načelnik je poročal nato kot predsednik šolskega odbora gremijalne nadaljevalne šole. V šolskem letu 1928/29 je obiskovalo gremijalno nadaljevalno šolo 10 učencev. Pouk se je vršil ob sredah, četrtkih in petkih od 17. do 20. ure. Obstojal je v tem šolskem letu le drugi razred. — Proračun šole je znašal Din 9.699-50.

Pri spremembi pravil se je vnesla v pravila določba glede obligatorne zdravniške preiskave vajencev ter da članom, ki navadno ne delajo s sotrudniki, ni dovoljeno imeti hkratu več nego po enega vajenca. Trgovci, ki delajo s sotrudniki, smejo imeti na vsakega sotrudnika po enega vajenca več, vendar ne nad 6 vajencev. Soglasno je bil odobren tudi preskuševalni red o vajenskih preskušnjah. Za predsednika preskuševalne komisije je bil izvoljen g. A. Stergar, za podpredsednika pa g. J. Senica. Izvoljenih je bilo 6 prisednikov.

Pri raznoterostih se je razpravljalo še o nekaterih internih zadevah, oslepeli prodajalki gđc. M. Svetlin se je podelila podpora Din 600.—, nakar je g. gremijalni načelnik zaključil zborovanje.

OTVORITEV TELEFONSKEGA PROMETA NOVO MESTO—WIEN—GRAZ.

Po odloku ministrstva P. T. št. 20.911 od 7. aprila t. l. se otvarja telefonski promet med centralo Novo mesto in centralama Wien in Graz in sicer promet Novo mesto—Wien po telefonskem vodu Novo mesto—Ljubljana—Wien, promet Novo mesto—Graz pa po telefonskem vodu Novo mesto—Ljubljana—Graz. Pristojbina za navadno govorilno enoto znaša v relaciji Novo mesto—Wien 4-20 zl. fr. ali 46-20 Din, Novo mesto—Graz 3-45 zl. fr. ali 37-95 Din.

UVRSTITEV DRŽAVNIH POŠT, TELEGRAFOV IN TELEFONOV V REDE.

Z rešenjem gospoda ministra za gradbe št. 26.039 od 10. aprila 1930 se je izvršila nova uvrstitev državnih pošt, telegrafov in telefonov v rede. Odslej spadajo v Dravski banovini v I. red: Celje, Ljubljana 1, Ljubljana 2, Maribor 1 in Maribor 2; II. red: Jesenice na Gorenjskem, Kranj in Ptuj; III. red: Bled 1, Brežice, Dolnja Lendava, Domžale, Gornja Radgona, Kamnik, Kočevje, Laško, Ljubljana 3, Ljubljana 4, Ljubljana 7, Ljutomer, Murska Sobota, Novo mesto, Ormož, Radovljica, Slovenjgradec, Škofja Loka, Trbovlje, Trzin, Zidani most in Žiri; v IV. red so uvrščene vse ostale državne pošte.

Kvalitetna znamka

Zahtevajte povsod!

Ponudbe in povpraševanja

Beli fižol, možnost njegovega izvoza v Ameriko. Tvrdka Rudolf Geucke, Hamburg, Mundsburgerdam 61, se zanima za uvoz belega fižola iz Jugoslavije v Zedinjene države Amerike. Ponudbe je poslati tvrdki neposredno.

XXII. MEDNARODNI VZORČNI SEJEM V PADOVI. Od 7. do 27. junija 1930.

1. Vsako blago, ki služi za razstavo na Padovanskem sejmu, ki se vrši od 7. do 27. junija 1930, se lahko začasno uvozi prosto izvozne in uvozne carine v kraljevino Italijo iz kraljevine Jugoslavije.

2. Obiskovalcem sejma bodo priznane naslednje olajšave: a) obiskovalci iz Jugoslavije, ali tisti, ki prihajajo v Italijo preko Jugoslavije, imajo pravico na 50% železniški popust pri vrnitvi na podlagi izkaznice, ki se imenuje izstavi obiskovalcu s strani sejmske uprave. Ta ugodnost velja za vse vlake (z izjemo luksuznih ekspresov) in za vse razrede; b) na prihodu more kupiti obiskovalec cel vozni listek po običajni ceni pri jugoslovanski meji, istočasno mora predložiti svojo sejmsko izkaznico, v žigovanje. Če ni prostora na legitimaciji sami, se udari žig na besedilo iste. — Isto velja za one, ki potujejo preko Jugoslavije; c) pri povratku more kupiti vsak obiskovalec vozni listek za polovično ceno, ali do mejne postaje, ali pa do postaje, odkoder je odpotoval pod pogojem, da je njegova izkaznica žigosana in da je potreben tudi obisk velesejma. Povratek se mora izvršiti preko iste mejne postaje, preko katere je obiskovalec prišel iz Kraljevine Jugoslavije v Kraljevino Italijo. Povratek preko druge mejne postaje je mogoč le, ako je odgovarjajoča jugoslovanska železniška proga krajša od one za dopotovanje. V slučaju, da sejmska izkaznica ne nosi žiga obmejne postaje, mora biti vsaj žigovana od jugoslov. postaje, da je razvidno, da je bila izrabljena.

Po svetu

Tujski promet v Mariboru v aprilu t. l. V mesecu aprilu je bilo pri zglasevalnem uradu v Mariboru prijavljenih 2269 tujcev in od teh 566 inozemcev. Od inozemcev je bilo 295 potnikov iz Dunaja, 105 iz Graca in 166 iz drugih inozemskih mest.

Tvrdka Bata je v Rumuniji svojo prodajno organizacijo koncentrirala. Ustanovljena je enotna družba, ki obsega 20 obstoječih podružnic in ki bo otvorila nove prodajalne.

General Motors so v znamenju konjunktornega padanja. Čisti dobiček v prvem lanskem četrtletju je znašal 61-91 milijona dolarjev, letos pa 44-97 milijona. Skupno je prodal koncern trgovcem v prvem lanskem četrtletju 413.000 avtomobilov, letos pa 323.000.

Budimpeška borza namerava znižati število borznih svetnikov od 70 na 60.

Število izseljencev iz Evrope v U. S. A. je ameriški senat z 41 glasovi proti 31 zopet omejil, in sicer od 150.000 na 80.000.

Vse nemške ladjedelnice se nameravajo združiti; tako poročajo iz Londona. Glavnica te nove ogromne družbe bi znašala 416 milijonov mark, njena skupna kapaciteta 2,350.000 ton.

Dunlop Gummi Co. je v preteklem letu zvišal svoj čisti dobiček od 1 na 2-31 milijona funtov; dividenda je 9-odstotna.

Bethlehem Steel Corp. je zaposlena letos povprečno z nekaj več kot 80 odstotki kapacitete.

Peljski papirni kartel je perfekten; pripadajo mu največja zadevna podjetja.

Odpravo delnic z večinsko glasovalno pravico je sklenil francoski parlament. Vse take delnice morajo izginiti v šestih mesecih.

Belgijska Narodna banka je znižala obrestno mero za pol odstotka na 3 odstotke. Lombardna obrestna mera je znižana na 4% Belgijska obrestna mera je sedaj med najnižjimi.

Izgradba beograjskega pristanišča se bo pričela v najkrajšem času in bo odgovarjala vsem zahtevam sedanjega prometa.

Vinarska zadruga v Mariboru, ki ima v Gracu lastno vinsko klet, hoče dobiti pripravnih zvez tudi na Dunaju in v Pragi. Dalje bo osnovala podružnice v vseh okrajih Jugoslavije z razvitim vinogradništvom.

Brezzični telefonski promet med Anglijo in Avstralijo je bil odprt te dni. Razdalja znaša okoli 12.000 milj a 1852 metrov.

Nemški državni proračun za tekoče leto izkazuje 11.644 milijonov mark izdatkov in prav toliko dohodkov.

Zveza žic v Düsseldorfu je vsled trajnega slabšanja splošnega položaja eksportne cene za žico in žične produkte zopet znižala in prav tako za pocinkano žico.

Mednarodni kongres za zaščito upnikov se bo vršil od 31. maja do 3. junija na Dunaju. Ta kongres, ki bo prvi tovrstni kongres, bo obravnaval nujne probleme zaščite upnikov in bo dal pobudo za mednarodne ureditve, zlasti za poenotenje insolvenčnih zakonov.

O železnici Tuzla—Brčko se je vršilo v Sarajevu zborovanje gospodarskih zastopnikov in se je poudarjala posebna važnost bodoče proge za izvoz soli in premoga ter za vso industrijo tamošnjega okraja.

Skupina nemških finančnikov in industrijcev bo prišla v Ljubljano, da študira gospodarsko razmere Dravske banovine. Njen obisk spravljajo v zvezo z aktualnimi cestnimi in elektrifikacijskimi vprašanji te banovine.

Makovi nasadi v Južni Srbiji so vsled viharjev veliko tpeleli. Samo v okrajih Strumica znaša škoda ca. 12 milijonov dinarjev. Trpeli so tudi tobačni nasadi.

Ruski agrarni dumping na evropskih trgih se nadaljuje; jajca, surovo maslo, les, posušeno sadje itd. prihaja po tako nizkih cenah na trge, zlasti v Italijo, da temu ruskemu uvozu ne more nihče konkurirati. Prihajajo nove pošiljke z zmeraj nižjimi cenami. Tudi prekomorski trgi so preplavljeni z ruskim blagom.

Občinska trošarina v Ljubljani.

Trošarina, katero pobira v zadnjem času mestna občina ljubljanska, vzbuja med prizadetimi v Ljubljani, pa tudi izven Ljubljane, obilo opravičene kritike, neprilike in nevolje. Glavni povod za pritožbe daje dejstvo, da se ob uveljavljanju trošarine ni zadostno upoštevalo načelo, ki velja za davščine te vrste in ki je uveljavljeno tudi v občinskem redu ljubljanskem. Po tem načelu sme trošarina zadeti samo porabo v občinskem ozemlju, ne pa tudi predelovanja in trgovskega prometa. To načelo podčrtava tudi zakon o državni trošarini z dne 31. marca 1930 v noveliranem členu 79. Po tem zakonu smejo občine pobirati občinsko trošarino samo na predmete, potrošene na ozemlju občine.

Omalovaževanje tega načela od strani občine, ki bi morala v svojem poslovanju upoštevati določila občinskega reda, je v gospodarskem življenju povzročila trenja, težave in ostre pritožbe. V praktičnem življenju se od dne do dne bolj kaže, da je treba nove predpise o trošarini nujno revidirati v tem smislu, da se oprosti plačila trošarine predelovanja in trgovski promet. Ob tej priliki pa se morajo zvišati tudi posamezne tarifne postavke, za katere se je že v kratkem času, odkar se pobira občinska trošarina, izkazalo, da kvarno vplivajo na razvoj ljubljanske trgovine in obrtnosti. Ravnateljstvo mestnega dohodarstvenega urada je to samo uvidelo in je naročilo vsem linijskim uradom, naj začasno izpremenijo trošarinsko tarifo sledeče:

- 32/b — za besedo »pocinkana« se vstavi še: »in cinkova pločevina ter slično in vsi železni vijaki«.
- 32/e — se zniža odmera od 50 na 25 par.
- 32/h — se zniža odmera od 2 na 1 Din
- 32/i — se zniža odmera od 3 na 2 Din.
- 32/j — se glasi: »fini žepni nožiči brez razlike in britve«.
- 32/k — se zniža odmera od 10 na 8 par.
- 33/a — se zniža odmera od 1 Din na 40 par.
- 33/b — se zniža odmera od 2 Din na 40 par.
- 33/e — se spremeni v prvem odstavku: odmera se zniža od 50 na 25 par. Drugi odstavek pa se glasi: »žepne električne baterije, domače ali tuje — kg 25 par«.
- 33/f — se zniža od 50 na 40 par.
- 34/g — se zniža odmera od 2 na 1 Din.

- 36/b — iz te postavke se črtajo »radirke« in prenesejo v tarifno postavko 80. Istotako se izloči besedilo »gumene pete, gumeni podplati« ter napravi zanj novo samostojno tarifno postavko i. s.: »36/h — gumene pete, gumeni podplati — in slično« — kg — 25 par.
- 36/e — se spremeni merilo »par« v kg.
- 42/a — se pristavi besedilo še »ter neužitni loj in neizdelana presna čreva domačih živali«.
- 51 — tej postavki se doda: »Pripomba: »Zarnice za žepne svetilke se trošarino po tarifni postavki 80«.
- 53/b — se vstavi za besedilom »časopisni in tiskarski« še »ter navadni in pisalni in risalni papir«.
- 53/c — se izloči »smirkov papir« ter prenese v tarifno postavko 80. Dalje se črta v tej postavki »blago iz linoleja« in prenese v tarifno postavko 55/b. K začetku besedila te postavke se vstavi beseda »konfekcionirani«, tako da se glasi besedilo »konfekcionirani pisarniški papir vseh vrst itd.«
- 55/b — se vstavi »blago iz linoleja« ter pristavi koncem besedila še »ter pliš in navadno perilo«.
- 55/e — se vstavi pred besedo »perilo« beseda »modno«, za besedilom »izdelki iz navadnega žameta« pa še: »in pliš«.
- 60/e — se spremeni odmera od 3 na 1 par.
- 62 — iz besedila se izloči: »vse vrste tint in tušev, svinčnikov vseh vrst, ravnila in krivulje, risalne deske in slični izdelki« in to prenese v tarifno postavko 80.
- 63/a — se izloči besedilo »iz lesa in pločevine« ter napravi nova samostojna postavka i. s.: »63/e — gumbi iz lesa in pločevine, kokasti in porcelanasti — bruto za neto — kg — 25 par.
- 64 — se zniža odmera od 50 na 25 par.
- 66 — se črta besedilo »toaletne in zobne krtačke, pasta in praški za zobec« ter pripiše tarifni postavki 80.
- 70/č — se zniža odmera od 2 na 1 par.
- 75 — se zniža odmera od 50 na 25 par.
- 78/a — se spremeni odmera od »kg Din 0-01« na 100 kg Din 0-60.
- 79/b — se zniža odmera od 50 na 25 par.
- 80 — se zniža odmera od 1 Din na 25 par.
- 81/a — se zniža odmera od 5 Din na 3 Din.
- 87 — se črta v drugi vrsti besede »odnosno členu 60«.

Ta izprememba je prvi korak k reformi ljubljanske trošarine. Mestna občina je s tem korakom pokazala dobro voljo, da po možnosti prilagodi trošarinsko tarifo dejanskim prilikam. Upamo, da bodo temu prvemu koraku sledili še drugi dotlej, da bo mestna občina res upravičeno poročala na višje mesto, da je s tarifo sporazumno tudi prizadeto prebivalstvo.

Obrestna mera in zadružništvo.

Na občnem zboru Zadružne zveze, ki se je vršil v Ljubljani v sredo dopoldne (glej poročilo v četrtovi številki »Trgovskega lista«) je ravnatelj g. dr. Joža Basaj podal referat o obrestni meri, v katerem je v glavnem izjavil:

Višina obresti ni nekaj absolutnega, temveč se ravna v prvi vrsti po kulturnih, gospodarskih in socialnih razmerah v dotični državi in narodu. Zakonodajca, sodstvo, moralni nivó upnikov in dolžnikov, vse to ima vpliv na višino obrestne mere. Velikega pomena je tudi organizacija kredita, ravno pri nas v Sloveniji je zadružništvo v tej organizaciji tako odločilno, da moremo govoriti o zadružni obrestni meri in da je ta zadružna obrestna mera nekaj tako samostojnega in močnega ravno radi močne zadružne organizacije.

V naši državi vlada vsled pomanjkanja kapitala precej visoka obrestna mera. Celo državna posojila se kljub varnosti razmeroma visoko obrestujejo, saj nosijo obligacije 7-odstotnega investicijskega posojila pri današnjem kurzu lastnikom skoraj 8-odstotne obresti.

Drugi krediti so seveda dražji. Zmerena bančna obrestna mera pa je danes v Sloveniji 12%, v južnih pokrajinah pa po 14% in več. Zadružni kmetijski kredit je seveda dosti cenejši in znaša pri nas 7 do 8% in le izjemoma po 9%, dočim mora kmet na Hrvaškem, v Slavoniji in Dalmaciji ter Vojvodini pri enakih razmerah plačati 14 do 16%, v pokrajini Srbije pa celo 20 do 24%.

Zadružništvo je pri nas oduševilo popolnoma odpravilo, v južnih krajih pa je zelenstvo še močno razvito in brez dvoma zelo ovira, če ne naravnost onemogoča razvoj in napredek kmetijstva. Saj dosežejo obresti pri privatnih oduševanih tudi 120%. Ni čudno, da so se kmetje z zaupanjem obrnili na Privilegirano agrarno banko in na njene 10 do 11%ne kredite, ki so n. pr. za naše razmere veliko previsoki.

Vzrok nizke obrestne mere v Sloveniji je predvsem močna in dobro razvita organizacija kreditnega zadružništva. Kreditne zadruge se dobro zavedajo svoje naloge, to je zbiranja ljudskih prihrankov, širjenja varčevanja in vzgajanja mladine k varčnosti. Važen in obembe vreden razlog za nižjo obrestno mero v Sloveniji je pravna sigurnost in promptno poslovanje sodišč, dočim so v južnih pokrajinah sodne razmere zelo nezadovoljive.

Ker je bančna obrestna mera 3 do 5% višja od zadružne, se trgovska in industrijska podjetja vedno pogosteje obračajo za kredite na rajfajzenske posojilnice. V tem pojavu tiči za naše podeželske posojilnice velika nevarnost. Stvar s trgovskimi in industrijskimi krediti

smatrajo posojilnice kot priliko za hiter in dober zaslužek. Za take kredite plačujejo stranke tudi 15%ne obresti, kar seveda povzroča dobiček. Vendar pa je treba trgovske in industrijske kredite našim zadrugam odsvetovati. Pri teh posojilih je riziko velik, nadzorstvo nad dolžnikom težko. Zato je treba pri tem velike previdnosti in posojilnice naj se ne podajajo v nevarnost brez potrebe.

Ne samo trgovski in industrijski krogi, tudi banke skušajo na razne načine, da dobijo zadružni denar. In zgodi se, da marsikatera zadruga radi pol procenta višje obrestne mere nalaga svoj denar pri banki in ne pri Zvezi.

Nalaganje denarja drugod in ne pri Zvezi je znak nedisciplinane in nesolidarnosti, in rajfajzovka, ki je sama osnovana na teh principih, jih ne bi smela rušiti. Zadruge se morajo tudi zavedati, da če gre zadružni denar v banke, ne bo nobena zadruga mogla dobiti cenitih kreditov, ki jih sedaj zadruge dobivajo pri Zvezi. Delo zveze je ogromno, in Zveza tega dela ne bi mogla nikoli vršiti, če ne bi bila obenem tudi denarna centrala. Prostost od rentnega davka za naložbe pri Zvezi in poštinska prostost, ki jo zadruge uživajo, sta tudi dva momenta, ki jih morajo zadruge vpoštevati, ker odvagata ta dva momenta precej od tiste višje obrestne mere pri bankah.

Tudi zadruge, ki nalagajo svoj denar pri Zadružni gospodarski banki, ne delajo prav in treba jim je povedati, da ni vseeno, če je denar pri zvezi ali banki. Če bi si vse zadruge osvojile to stališče, potem bi Zveza prenehala biti denarna centrala zadrug v veliko škodo tistih zadrug, ki so navezane na kredite.

Poleg bank se tudi regulativne hranilnice in razni državni denarni zavodi potegujejo za kmetove prihranke. Zato je potrebno, da vedno poudarjajo načelo: kmečki denar kmetu. Tega načela pa se ne drži kmet, ki svojega denarja ne vlaga pri rajfajzovkah.

Namen posojilnice je, da dovoljujejo članom kredite po nizki obrestni meri. Te naloge pa ne more vršiti zadruga, ki povišuje obrestno mero za vloge. Posojilnice morajo stremeti nazaj k pravilom. Ljudske kreditne zadruge so nastale kot izrazita in učinkovita reakcija proti oduševstvu. Ljudske kreditne zadruge se tej nalogi ne smejo izneveriti in morajo imeti pred očmi predvsem kmeta, člana, dolžnika, ki je potreben pomoči, in njegovo gospodarstvo, kratko za napredek potrebuje cenene kredite.

Referat g. Basaja, ki ga posnemamo iz »Slovenca«, je vzbudil soglasno odobranje.

Občni zbor gremija trgovcev v Konjicah.

V torek 29. aprila t. l. dopoldne se je vršil v dvorani okrajne hranilnice v Konjicah redni letni občni zbor gremija. Občni zbor je otvoril in vodil gremijalni načelnik gosp. Martin Šumer, ki je v otvoritvenem nagovoru pozdravil navzočega sreskega načelnika gospoda Dominika Dereanija in zveznega tajnika gospoda J. Kaiserja. — Poročal je nato o važnejših akcijah, ki jih je podvzel gremij v preteklem letu in omenjal zlasti borbo proti krošnjarnjem, potnikom, ki obiskujejo zasebnike, prizadevanje za doseg normalnotirne železnice in uvedbo vajenskih preskušanj.

Po poročilu g. gremijalnega načelnika je tajnik Zveze trgovskih gremijev g. J. Kaiser obširno poročal o splošnem položaju naše trgovine, o delovanju Zveze, novem obrtnem zakonu in stanovski organizaciji.

G. gremijalni načelnik je stavil nato predlog, da se predložita občnemu zboru Zveze dva predloga in sicer predlog glede ukinitve davka na poslovni promet in glede znižanja telefonskih pristojbin. Oba predloga sta bila soglasno odobrena.

Po čitanju zapisnika lamskoletnega občnega zbora, ki je bil brez debate odobren, je sledilo poročilo o delovanju gremija, ki ga je podal gremijalni tajnik in ki navaja statistične podatke o stanju članstva in pripadnikov. Gremij je štel koncem pretekle

poslovne dobe 166 članov, 47 pomočnikov in 41 vajencev in vajenk.

O stanju gremijalne blagajne je poročal g. gremijalni načelnik. Premoženje je znašalo koncem preteklega leta Din 37.094-50.

Soglasno je bil odobren tudi poročilni račun za tekoče leto. Pri volitvi preskuševalne komisije je bil izvoljen za predsednika g. Martin Šumer.

Pri raznoterostih je g. gremijalni načelnik priporočil navzočemu zborovalcem, da se naročijo na »Trgovski list«, ki je edino glasilo organizirane trgovstva.

G. Leopold Bruderman je poročal končno kot član Zbornice za TOI o stališču, ki ga je zavzela zbornica v pogledu novega obrtnega zakona in o delovanju zbornice.

Ker je bil dnevni red s tem izčrpan in se ni nihče več oglašil k besedi, je g. gremijalni načelnik zaključil leto uspelo zborovanje.

ZELEZNIČARSKI TEČAJI V JUGOSLAVIJI.

Po odredbi prometnega ministra se bodo otvorili strokovni tečaji za železničarje. K njih obisku so obvezani vsi uradniki z vodilnimi pravicami. Tečaji bodo trajali en mesec do šest mesecev. Strokovna komisija določa natančni program. En tečaj sme obiskovati kvečjemu 25 uradnikov; po potrebi se morejo osnovati izredni tečaji.

Razstave in sejmi

Popusti na železnicah o priliki švicarskega velesejma v Baselu. Posetniki velesejma kupijo ob začetku potovanja na katerikoli postaji kraljevine Jugoslavije ob predložitvi sejmске legitimacije celo karto do jugoslovanske obmejne postaje. Na avstrijski obmejni postaji kupijo potniki na slični način proti 25% popustu listek do švicarske meje. Pri potovanju preko Italije se dobi 30%. Potovati se mora v Švico med 20. aprilom in 4. majem, nazaj pa med 27. aprilom in 12. majem 1930.

Nizozemski sejem v Utrechtu se je vršil od 11. do 20. marca 1930. Semenj je dosegel v vsakem oziru zelo ugodne uspehe. Razstavljalcev je bilo 1298, a posetnikov 120.000 in je v tem dosegel rekordno število, od kar obstoji ta ustanova.

Švedski industrijski semenj se vrši v Göteborgu od 10. do 18. maja 1930.

Ljubljanska borza

Tečaj 2. maja 1930.	Povpraševanje Din	Ponudba Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22.7550
Berlin 1 M	13.4775	13.5075
Bruselj 1 belga	—	7.8894
Budimpešta 1 pengő	—	9.8850
Gurij 100 fr.	1094.40	1097.40
Dunaj 1 šiling	7.9550	7.9850
London 1 funt	274.37	275.17
Newyork 1 dolar	—	56.41
Paris 100 fr.	—	221.79
Praga 100 kron	167.06	167.86
Trst 100 lir	—	236.14

Čitajte in razširjajte »TRGOVSKI LIST«.

Veletrgovina

A. Šarabon

v Ljubljani

priporočila

špecerijsko blago

raznoverstno žganje, moko in deželne pridelke, raznoverstno rudninsko vodo.

Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom.

Ceniki na razpolago.

Telefon št. 2666.

Davki in takse.

Davčna uprava Ljubljana-okolica razglša, da so seznamki oseb, zavezanih pridobitni, ki vsebujejo predloge davčne uprave za odmero pridobitne za davčno leto 1930 in dneve razprav, razposlani pristojnim županstvom tukajšnjega področja v razgrnitev za dobo osem dni, kajter jih interese lahko vpregledajo.

Uradne ure pri Glavni carinarnici v Ljubljani. Zbornica za TOI v Ljubljani opozarja interese, da posluje počeniši s 1. majem t. l. Glavna carinarnica I. reda v Ljubljani ob delavnikih od 7-30 do 12-30 ter od 16. do 18. ure, ob sobotah pa od 7-30 do 13-30.

Razno

Borza dela v Mariboru. Od 20. do 26. t. m. je dela iskalo 123 oseb in sicer 88 moških in 35 žensk, 96 službenih mest je bilo prostih; delo je dobilo 39 moških in 26 žensk, torej 65 oseb, odpotovalo jih je 5, odpadlo pa 60; koncem tedna pa jih je bilo še 668 v evidenci. Od 1. januarja do 26. aprila pa je dela iskalo 1955 moških in 953 žensk, 1820 službe-

nih mest je bilo prostih, delo je dobilo 1270 oseb, odpotovalo jih je 236, odpadlo pa 734.

Pri Borzi dela v Mariboru dobijo delo: 1 ekonom-sadjar, 6 viničarskih in majarskih družin, 16 hlapecev, 9 pastirjev, 1 vrtnar, 2 opekarska mojstra, 1 cementar, 3 kamnoseki, 1 kolar, 10 sodarjev, 1 tapetnik, 2 krojača, 28 čevljarjev, 3 slaščičarji, 2 kuharja, 18 zidarjev, več učencev (vrtnarske, kleparske, kovaške, krojaške, pekovske in slikarske obrti), kakor tudi 14 kuharic, 25 služkinj, 4 sobarice, 13 postrežnic, 2 varuški, 3 vzgojiteljice, 5 kuharic k financni in orožnikom, 1 perfektna servirka, 3 plačilne

natakarice, 1 perfektna gostilničarska kuharica, 2 perfektni hotelski kuharici, 1 hotelska sobarica, 1 blagajničarka v kavarno, 1 šteparica gornjih delov čevljev, 2 gospodinjji, 3 mlade delavke za fazonirati ovratnike, 1 kavarniška kuharica, 10 kuharic za Hrvaško in Srbijo.

Depresija v svetovni plovi. Svetovna plova je prišla na točko, na kakršni že dolgo ni bila. Nezaposlenih je okoli 4 milijone ton trgovsko-ladijske prostornine ali 5 odstotkov vsega svetovnega trgovskega brodovja. Nemška družba »Hapag« ima nezaposlenih 18 parnikov z 98-970 tonami ali s ca. 10 odstotki njenega brodovja. Tudi »Severonemski

Lloyd« ima zmeraj več nezaposlenih ladij.

Bata prodira tudi v Francijo. Z glavni- enega milijona frankov je ustanovil v Strassbourgu podružnico v obliki delniške družbe.

Dobava-prodaja

Oddaja čiščenja lokomotiv in tenderjev se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 19. maja t. l. pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu. (Predmetni pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Od dobrega najboljši je samo
GRITZNER - ADLER - KAYSER
Šivalni stroj in kole
elegančna izredna - najboljši material
URANIA pisalni stroji
v 3 velikostih
Novost: Šivalni stroj kot
damska pisalna miza

Samo pri
Jos. Petelinc-u
Ljubljana, Telefon int. 2918
Zmerne cene, tudi na obroke

Veletrgovina
kolonijalne in
špecerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloga
sveže pražene
kave, mletih dišav
in rudninske vode

Točna in solidna
postrežba!

Zahtevajte cenik!

Narodna Banka

Konkurs za činovnike pripravnike.

Na osnovu rešenja Glavnog upravnog odbora Narodne Banke, direkcija bančina objavljuje ovim konkurs radi prijema u službu Narodne Banke deset činovničkih pripravnika.

Za ovaj konkurs može se prijaviti svaki ko ispunjava niže označene uslove:

1. da je podanik Kraljevine Jugoslavije;
2. da je dobrog vladanja;
3. da nije pod starateljstvom ili stecištem;
4. da nije bio osuđen ili pod krivičnom istragom;
5. da je svršio: Univerzitet ili Višu trgovačku akademiju u zemlji ili na strani, koja ima rang fakulteta, ili Državnu trgovačku akademiju u zemlji ili na strani;
6. da je telesno i umno potpuno zdrav;
7. da je vojni obveznik;
8. da nije mlađi od 20 godina in stariji od 31 godinu.

Ove sve uslove kandidat dokazuje uverenjima nadležnih vlasti, a zdravstvenost uverenjem lekara koga Banka bude odredila.

Po izvršenom izboru a pre prijema u bančinu službu vsi kandidati polažu prijemni ispit iz ovih predmeta: pismeni iz dvojnog knjigovodstva, trgovačkog i bankarskog računanja i korespondencije; usmeni iz trgovačkog i meničnog prava.

Od prijavljenih kandidata izabraće direkcija trideset kandidata, koje će pustiti na ispit.

Od onih kandidata, koji budu položili ispit, izabraće Uprava bančina deset, koje će primiti za bančine činovničke pripravnike.

Po navršetku godine dana privremene službe pripravnici su dužni polagati ispit propisan Uredbom o bančinim činovnicima radi definitivnog prijema u bančnu službu.

Primljeni kandidati biće do definitivnog prijema na službi u bančinoj centrali u Beogradu, a potom prema potrebi biti razmešteni na rad u koji od bančnih filijala.

Molbe sa dokumentima primaće direkcija bančina najdalje do 31. maja 1930 god.

Prijemni ispit predviden u ovom konkursu polagaće se u mesecu junu 1930 god.

O danu polaganja biće kandidati pismeno izvešteni.

Beograd, 29. aprila 1930 god.

Direkcija Narodne Banke.

- KNJIGOVEZNICA -
K. T. D.
LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6
II. NADSTR. NUDI PO IZREDNO NIZKIH CENAH:

SALDA-KONTE	ODJEMALNE
ŠTRACE	KNJIZICE
JOURNALE	RISALNE
ŠOLSKE	BLOKE
ZVEZKE-MAPE	I. T. D.

VINOCET
tovarna

vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana

nudi najfinejši in najokusnejši
namizni kis iz pristnega vina.
Tehnično in higijenično
najmoderneje ureje-
na kisarna v Ju-
goslaviji.

Pisarna:
Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadstr.

Zahtevajte ponudbo!

Brzjavni: Krispercoloniale Ljubljana Telefon štev. 2263

ANT. KRISPER COLONIALE

Lastnik: Josip Verlič

Veletrgovina kolonijalne Zaloga špirita, raznega
robe - Velepražarna žganja in konjaka -
kave - Mlini za dišave Mineralne vode - - -
Točna postrežba LJUBLJANA Cenik na raspolago
DUNAJSKA CESTA 33

Ustanovljeno leta 1840

TISKARNA **MERKUR**

LJUBLJANA - GREGORČIČEVA 23
Telefon 2552

Knjige, časopise, račune, vizitke, memoranda, kuverte, tabele, lepake, letake, naročilnice v blokkih s poljubnim številom listov, barvoleske, cenike kakor tudi vse druge tiskovine dobavlja hitro in po zmeranih cenah. Za večja naročila zahtevajte proračun! - Lastna knjigovoznica!